

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 1 De media en de positie van Wilders

1 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste journalistieke regels zijn (één van de volgende):

- 1 scheiding aanbrengen tussen nieuws en commentaar / scheiden van mening van anderen en mening van de redactie
- 2 toepassen van hoor en wederhoor

Voorbeelden van een juiste uitleg bij 1 zijn (één van de volgende):

- *De Volkskrant* heeft in een redactioneel commentaar het artikel van Wilders bekritiseerd (regels 31-39). In een redactioneel commentaar staat de mening van de krant. Daardoor wordt een duidelijk andere mening gehoord dan die van Wilders.
- De lezers van *de Volkskrant* hebben niet alleen kennis kunnen nemen van de opvattingen van Wilders, maar ook andere meningen kunnen lezen, zoals die van de redactie van *de Volkskrant* in haar commentaar (regel 36) en die van andere personen in de ingezonden artikelen (zie de regels 40-54).

Voorbeeld van een juiste uitleg bij 2 is:

- De lezers van *de Volkskrant* hebben niet alleen kennis kunnen nemen van de opvattingen van Wilders, maar ook andere meningen kunnen lezen, zoals die van de redactie van *de Volkskrant* in haar commentaar (regel 36) en/of die van andere personen in de ingezonden artikelen (zie de regels 40-54).

voor een juiste journalistieke regel	1
met juiste uitleg	1

2 maximumscore 2

- het redactiestatuut 1

Voorbeeld van een juist belang is:

- journalistieke onafhankelijkheid / het belang dat de redactie in vrijheid kan publiceren 1

3 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste inhoudelijke kenmerken zijn (twee van de volgende):

- veel aandacht aan zakelijke en serieuze berichtgeving
- veel beleidsinformatie
- veel ruimte voor opinie en debat

per juist kenmerk	1

Vraag	Antwoord	Scores
4	maximumscore 2	
	Voorbeelden van juiste verschillen in politieke kleur of identiteit zijn:	
	– Verschil 1	
	• <i>De Volkskrant</i> wordt gezien als links / een progressieve krant / ziet zichzelf als een progressieve, veranderingsgezinde krant (“De Volkskrant is eigenzinnig en onconventioneel, houdt zijn zelfbewuste lezers betrokken en daagt ze uit, zodat zij het beste uit zichzelf en anderen halen.”, website van <i>de Volkskrant</i>). / <i>De Volkskrant</i> was in de jaren zestig en zeventig het blad van links, actievoerend Nederland	1
	• <i>NRC Handelsblad</i> komt voort uit een liberale traditie. / “De vrijheidsgedachte die wij voorstaan, verdraagt zich niet met geloof in enig dogma.” (website van <i>NRC Handelsblad</i>) / “De krant onderhoudt geen bijzondere banden met politieke of maatschappelijke organisaties en staat in beginsel wantrouwend tegenover iedere collectiviteit, 'hetzij staat, partij of voetbalclub'” (website van <i>NRC Handelsblad</i>)	1
	of	
	– Verschil 2	
	• <i>De Volkskrant</i> onderscheidt zich van <i>NRC Handelsblad</i> (door de beleving onder de lezers) in: ‘kritisch tegenover macht en groot kapitaal’ / ‘aantrekkelijk voor 20-ers en 30-ers’ / ‘vooruitstrevend’ / ‘solidair met zwakkeren’ (bron: www.pcmmedia.nl/pdf/identiteit_kwaliteitskranten.pdf; november 2004)	1
	• <i>NRC Handelsblad</i> onderscheidt zich van <i>de Volkskrant</i> in: ‘zakelijk’ / ‘sterk in nieuws en achtergronden op financieel-economisch gebied’ / ‘internationaal’ (bron: www.pcmmedia.nl/pdf/identiteit_kwaliteitskranten.pdf; november 2004)	1
5	maximumscore 2	
	• Elsevier wordt beschouwd als rechts(-liberaal)	1
	• De Groene Amsterdammer wordt beschouwd als links	1
6	maximumscore 2	
	Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:	
	• ontzuiling	1
	• Vanaf de tweede helft van de jaren zestig is er sprake van ontzuiling. De kranten schreven niet langer alleen voor de achterban uit de eigen zuil	1
	of	
	• ontideologisering	1
	• De meeste kranten zijn vanaf de jaren tachtig minder of niet meer gebonden aan bepaalde politieke stromingen of ideologieën	1

Vraag	Antwoord	Scores

7 maximumscore 4

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- De opiniërende functie van de media.
Van Doorn vindt dat Wilders een hetze voert tegen 'een niet onaanzienlijke Nederlandse bevolkingsgroep'. Het optreden van Wilders is volgens Van Doorn onacceptabel en dient door de media bestreden te worden. Daarmee vervullen de media de opiniërende functie: door het geven van kritiek en commentaar op de uitlatingen van Wilders leveren de media een bijdrage aan het publieke debat en bevorderen zij de meningsvorming onder een breed publiek.
- De controle- of waakhondfunctie.
Van Doorn vindt dat Wilders een hetze voert tegen 'een niet onaanzienlijke Nederlandse bevolkingsgroep'. Het optreden van Wilders is volgens Van Doorn onacceptabel en dient door de media bestreden te worden. Daarmee vervullen de media de controlefunctie.
- De socialiserende functie.
Van Doorn vindt dat Wilders een hetze voert tegen 'een niet onaanzienlijke Nederlandse bevolkingsgroep'. Het optreden van Wilders is volgens Van Doorn onacceptabel en dient door de media bestreden te worden. Hiermee worden waarden en normen overgedragen en kan het publiek 'beschermd' worden tegen mogelijke 'kwelijke' berichtgeving.
- De functie van het bevorderen van sociale cohesie.
Door 'deze hetze' te bestrijden dragen de media volgens Van Doorn bij aan het verkleinen van een mogelijke tweespalt tussen bevolkingsgroepen in Nederland. / Indien media kritiekloos de opvattingen van Wilders publiceren, kunnen bij allochtone groeperingen gevoelens ontstaan van 'er niet bijhoren'. Juist door stelling te nemen tegen de opvattingen van Wilders zorgen de media ervoor dat mensen van buitenlandse afkomst zich verbonden (blijven) voelen met de samenleving.

per juist antwoord

2

Opmerking

Alleen 2 punten toekennen indien functie en uitleg beide juist zijn.

8 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- selectie criterium: het artikel bevat opvallend nieuws / is uitzonderlijk.
voorbeeld uit de tekst: 'de Koran verbieden' (regels 12-13) / Koran is vergelijkbaar met 'mein Kampf' (regel 14).
- selectie criterium: een volksvertegenwoordiger / een bekend persoon heeft het artikel geschreven.
voorbeeld uit de tekst: "Wilders met negen man in de Kamer is vertegenwoordigd" (regels 50-52).

Vraag	Antwoord	Scores
	– selectiecriteria: het artikel heeft gevolgen voor grote groepen mensen / raakt veel mensen. voorbeeld uit de tekst: een “onophoudelijk voortgezette hetze tegen een niet onaanzienlijke Nederlandse bevolkingsgroep” (regel 107-109). – selectiecriteria: continuïteit voorbeeld naar aanleiding van de tekst: Uit de opmerkingen van Fennema en Van Doorn kun je afleiden dat Wilders een politicus is aan wie de media eerder veel aandacht hebben geschonken (regels 86-111). – selectiecriteria: de inhoud van het artikel is ondubbelzinnig en begrijpelijk. voorbeelden uit de tekst: ‘de Koran verbieden’ (regels 12-13) / Koran is vergelijkbaar met ‘mein Kampf’ (regel 14).	
	per juist selectiecriteria en verwijzing naar de tekst	1
9	maximumscore 2	
	• afhankelijke variabele: populariteit van anti-immigratiepartijen	1
	• De twee onafhankelijke variabelen zijn: – de hoeveelheid aandacht voor integratie in de dagbladen – het soort aandacht voor integratie in de dagbladen	1
	<i>Opmerking</i> Alleen 1 punt toekennen als beide onafhankelijke variabelen genoemd zijn.	
10	maximumscore 2	
	De formulering van de juiste hypothese bevat de volgende elementen: – De hoeveelheid aandacht voor integratie van minderheden in de dagbladen – en de richting van die aandacht / het soort aandacht voor integratie – zijn van invloed op de populariteit van anti-immigratiepartijen.	
	<i>Opmerking</i> Alleen 2 punten toekennen wanneer alle drie de elementen genoemd zijn.	
11	maximumscore 1	
	Voorbeeld van een juist antwoord is: Als andere onderzoekers hetzelfde onderzoek (dezelfde inhoudsanalyse) uitvoeren, moeten ze tot dezelfde resultaten komen.	

Vraag	Antwoord	Scores
12	maximumscore 2	
	Bij een mediaframe worden gebeurtenissen door journalisten vanuit een bepaald perspectief benaderd en weergegeven	1
	In de jaren negentig van de vorige eeuw is het mediaframe dat culturele verscheidenheid goed is voor de samenleving. Sinds 2001 is het frame dat journalisten vooral hanteren: de bedreiging van de Nederlandse samenleving door andere culturen en religies, vooral de islam.	1
13	maximumscore 3	
	In de beschrijving van de oorspronkelijke agendasettingtheorie dienen de volgende kenmerken te staan:	
	De agendasettingtheorie stelt dat de media bepalen – door de hoeveelheid aandacht die ze aan bepaalde onderwerpen besteden – wat mensen belangrijk vinden en waar ze over praten	1
	Maar deze theorie doet geen uitspraken over het effect van de media op gedrag of meningen van mensen. / De gedachte van deze theorie is dat de media niet direct meningen en gedrag van mensen beïnvloeden	1
	Voorbeeld van een juiste argumentatie:	
	Vanwege dit laatste kenmerk van de agendasettingtheorie – de theorie zegt niets over het effect of de media hebben geen direct effect op de meningen van mensen – is Vliegenthart niet uitgegaan van deze theorie. Hij wilde juist wel aantonen dat bij het thema immigratie en integratie van minderheden de mate van media-aandacht van positieve invloed is op de populariteit van anti-immigratiepartijen. Met andere woorden dat er sprake is van een effect op mening en stemintentie	1